MAATALOUS

Täydentävien ehtojen valvontaan runsaasti uusia tarkastuskohteita

Puutteiden takia liki kaikkia tilan saamia tukia saatetaan leikata.

Kotieläintiloille on tulossa vuodenvaihteessa lisää täydentävien ehtojen valvontakohteita eli indikaattoreita. Jatkossa kotieläintiloilla täydentävien ehtojen valvonnoissa käydään läpi lähes koko tuotantoeläimiä koskeva eläinsuojelulainsäädäntö ja tarkastetaan, että tila noudattaa niitä.

Indikaattoreita lisätään EU:n komission vaatimuksesta, kertoo ylitarkastaja **Taina Mikkonen** Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta.

Komission tänä vuonna tekemässä tarkastuksessa todettiin, että täydentävien ehtojen tarkastukset eivät ole Suomessa olleet riittävän kattavat.

Kyse ei ole Mikkosen mukaan ensimmäisestä huomautuksesta. Komission vaatimuksesta Suomi on joutunut lisäämään indikaattoreita useaan otteeseen aiemminkin.

Täydentäviä ehtoja koskeva laki edellyttää eläinten hyvinvoinnin valvontaa tammikuun alusta lähtien. Käytännössä eläinsuojelulain noudattamista aletaan tarkistaa täydentävien ehtojen valvonnoissa myöhemmin keväällä.

Valvontapöytäkirja auttaa saamaan puutteet selville

Tilan tuotantosuunnasta riippuu, mitä valvontojen laajentaminen yksittäisellä tilalla käytännössä tarkoittaa.

Eniten uusia valvottavia kohteita tulee lammas- ja vuohitiloille sekä niin sanotuille muille tuotantoeläimille, kuten kalkkunoille ja biisoneille. Broilereilla täydentäviä ehtoja aletaan valvoa ensimmäistä kertaa.

”Sen sijaan esimerkiksi sikatiloilla indikaattorit kattavat jo nykyisellään eläinsuojelulain vaatimukset niin hyvin, ettei kovin suuria muutoksia ole tulossa.”

Miten muutokseen sitten pitäisi tilalla valmistautua?

Hyvä apuväline on Mikkosen mukaan Eviran nettisivuilla julkaistut eläinlajikohtaiset valvontapöytäkirjat otantaperusteiseen eläinsuojeluvalvontaan.

Otantaan perustuvissa eläinsuojeluvalvonnoissa käydään läpi eläinsuojelulain noudattaminen kokonaisuudessaan eli hieman laajemmin kuin täydentävien ehtojen valvonnoissa.

”Kun valvontapöytäkirjan mukaan arvioi oman tilansa ja kaikki on sen mukaan kunnossa, voi olla varma siitä, ettei täydentävien ehtojen valvonnassakaan havaita puutteita.”

JUKKA PASONEN

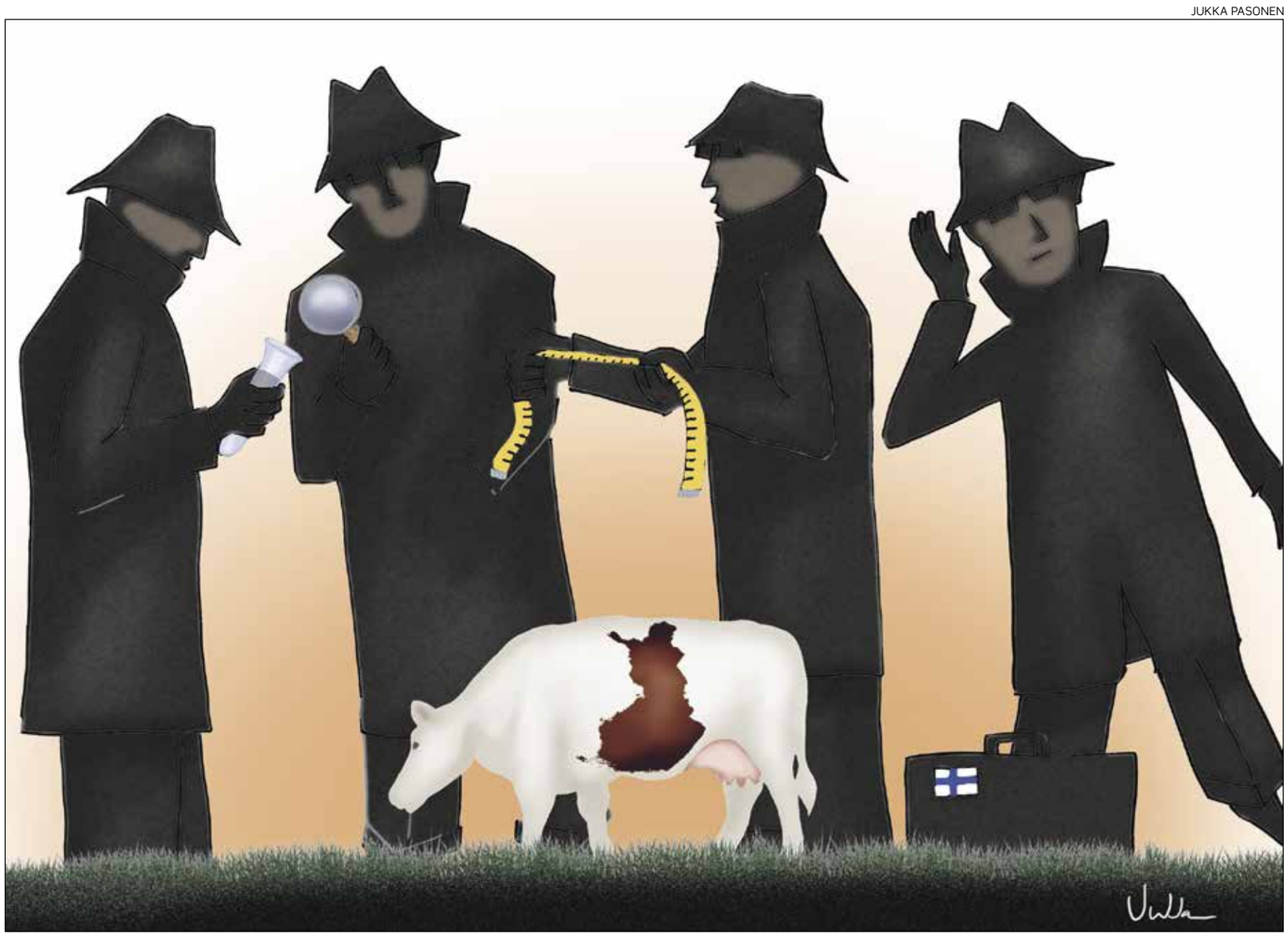

MTK: Vaarana katastrofi nautapalkkion tapaan

Myös MTK:n asiantuntijaeläinlääkäri **Leena Suojala** kehottaa viljelijöitä pikaisesti perehtymään täydentävien ehtojen vaatimuksiin.

Hän pelkää, että valvontojen laajentaminen johtaa tiloilla samanlaiseen katastrofiin kuin nautapalkkion ehdoissa tapahtunut muutos (MT 16.12.).

Huonon tiedottamisen takia takaisin perittävät summat nousivat monilla tiloilla kymmeniin tuhansiin euroihin.

Tiedossa on tapaus, jossa takaisinperintä on ollut jopa yli satatuhatta euroa.

Täydentävissä ehdoissa ansakuoppaa syventää se, että ehtojen noudattamisessa havaitusta puutteesta määrättävä sanktio kohdistuu kaikkiin niihin tukiin, joiden saaminen edellyttää tilalta täydentävien ehtojen noudattamista.

Toisin sanoen lähes kaikkiin tukiin.

Takaisinperinnät voivat olla kymmeniä tuhansia euroja tilaa kohti.

Kotieläinasiamies pitää kotikutoisena ongelmana

MTK:n kotieläinasiamies **Jukka Markkanen** syyttää suomalaisia virkamiehiä siitä, että täällä viljelijät joutuvat noudattamaan tiukempia ehtoja kuin monet muut EU-maiden viljelijät.

”Kyse on täysin kotikutoisesta vyyhdistä. Nyt ei voida mennä EU:n selän taakse ja sanoa, että vaatimukset tulevat sieltä.”

Vaikka EU:n komissio edellyttää tiettyjen asioiden tarkastamista täydentävien ehtojen valvonnoissa, Markkasen mukaan Suomi on itse määritellyt kansallisen toteutuksen.

Esimerkiksi Saksassa käytössä on eri indikaattorit ja valvonta paljon kevyempi, hän vertaa.

Mikkonen ei hyväksy tätä väitettä. Hänen mukaansa täydentäviä ehtoja koskevat säädökset ovat samat koko EU:ssa.

”Jos valvonta jossain maassa on väljempi, komissio ei todennäköisesti ole tarkastanut siellä valvontoja pitkään aikaan.”

JUHANI REKU

Rekisteri-ilmoituksen myöhästyminen ei vie muiden eläinten tukea

Jos eläimen ilmoittaminen rekisteriin on myöhästynyt seitsemän päivän määräajasta, kyseiselle eläimelle ei makseta tältä vuodelta eläinpalkkiota. Seurannaisvaikutuksia ei kuitenkaan tule: ajoissa ilmoitetut eläimet saavat tukensa.

Näin linjasi maa- ja metsätalousministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) perjantaina. Hän lähetti asiasta ohjeistuskirjeen Maaseutuvirasto Maviin.

Uudet EU-säädökset uhkasivat aiheuttaa nauta- ja lammastiloille mittavia tukimenetyksiä.

Eläimen hankinta tai poisto on ilmoitettava eläinrekisteriin seitsemän päivän sisällä. Jos ilmoitus myöhästyy, eläinpalkkiota leikattiin aiemmin vain myöhästymispäivien ajalta. Nyt koko kalenterivuoden tuki menee saman tien.

Jos myöhästyneitä eläimiä on paljon, tila voi uusien säädösten mukaan menettää ajoissa ilmoitettujenkin eläinten tuet.

Mavin tietojen mukaan noin 400 tilaa olisi menettämässä kokonaan nautapalkkiot ja lisäksi 200 tilalle olisi tulossa huomattavia tukimenetyksiä.

Tiilikainen kuuli ongelmasta keskiviikkona ja otti heti yhteyttä ministeriöön. ”Ministerin tehtävä on olla viljelijän puolella. Tässä tuli mitta täyteen. Sanktioiden suhteettomuutta verrattuna rikkeeseen ei kerta kaikkiaan voi hyväksyä.”

Hänen mukaansa niistä eläimistä, joiden ilmoittaminen rekisteriin on viivästynyt, ei pystytä maksamaan tukea kuluvan vuoden osalta. ”Asetus estää sen.”

”Sen sijaan kaikki seurannaisvaikutukset pannaan kerta kaikkiaan poikki.”

Myöhästyminen ei leikkaa muiden eläinten tukia tai muita tukia, Tiilikainen lupaa.

Menettelylle haettiin lakiperustetta ja se löytyi.

”Tiedot eläinrekisterijärjestelmään syötetään eläintautien torjumiseksi”, Tiilikainen selvittää.

”Jos viljelijä haluaa tukea jollekin eläimelle, sen tiedot on syötettävä seitsemän päivän määräajan kuluessa. Tulkintamme on, että jos jonkin eläimen kohdalla ei ole noudatettu määräaikaa, viljelijä ei ole hakenut sille tukea. Jos tukea ei ole hakenut, ei ole kyseessä rike eivätkä seuraamukset laajene.”

”Jos tulkinta ei EU-päätä miellytä, asia on nyt ministerin vastuulla”, Tiilikainen sanoo painokkaasti.

Tiilikainen kertoo Mavin vahvistaneen, että tuet pystytään saamaan maksuun vielä tämän vuoden puolella.

Tiilikainen uskoo, että viimeistään nyt kaikki tiedostavat seitsemän päivän määräajan merkityksen. Silti hän korostaa edelleen tiedotuksen merkitystä:

”Asiasta täytyy tiedottaa niin hyvin, että joka ikinen kotieläintuottaja sen tietää.”

Ministeri kiittää suomalaista viljelijäkenttää tuesta ja luottamuksesta.

”Olkoon tämä nyt ministerin joululahja kaikille niille tiloille, joilta meinasi mennä homma pieleen.”

SATU LEHTONEN

Viljan hintavaihtelut laimenivat

Kuluva syksy on ollut rauhallinen maailman viljamarkkinoilla. Euromääräiset leipävehnien tonnihinnat ovat sahanneet edestakaisin 180 euron molemmin puolin alkusyksystä saakka Pariisin hyödykepörssissä. Perjantaina kauppaa tehtiin 176 eurolla.

Euroopassa korjattiin historian suurin vehnäsato ja viljaa riittää nyt vietäväksi.

Ranskalainen Strategie Grains korotti torstaina omaa EU:n vientiennustettaan lähes miljardilla kilolla 28 miljardiin vehnäkiloon, joka on toteutuessaan yhä 15 prosenttia vähemmän kuin viime kaudella.

EU:n vehnävienti on hiljalleen elpymässä. Vienti painottuu tuttuun tapaan kevääseen, kun Mustanmeren halvat vehnät on ensin myyty loppuun.

Ensi syksyn satoennusteitakin on alkanut tulla. Strategie Grains povaa normisatoa, mikä merkitsisi noin kuuden prosentin leikkausta tämän vuoden satoon.

Suomessa viljan ostajat varautuvat joulutaukoon. Tämän viikon tarjoukset noudattavat edellisviikkoisia. Leipävehnässä on pientä laskua.

VEIKKO NIITTYMAA

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä		A-Rehu	128–138 ⇆
Agrimarket	163–172 ⇆	Avena (elintarvikek.)	130–140 ↑
Avena	160 ⇆	Kesko (vienti)	127–137 ⇆
Fazer	162–172 ↓	Kinnusen Mylly	137–142 ⇆
Helsingin Mylly[1]	150–166 ⇆	Raisioagro	104–119 ⇆
Kesko	149–163 ⇆	Satarehu	142 ⇆
Kinnusen Mylly[2]	176 ⇆	**Suurimokaura**	
Myllyn Paras	170 ⇆	Fazer	137–142 ↓
Raisioagro	168 ↓	Helsingin Mylly	145 ↑
Viking Malt (mallas)	165 ⇆	Myllyn Paras	142 ↓
Luomuvehnä		Raisioagro	135–143 ⇆
Agrimarket	230 ⇆	Polar oats	160 ⇆
Fazer (valk. väh. 12 %)	272 ⇆	**Luomukaura**	
Rehuvehnä		Agrimarket	230–255 ⇆
Agrimarket	136–140 ⇆	Fazer (suurimo)	262 ⇆
A-Rehu	135–143 ⇆	Helsingin Mylly (suurimo)	225–255 ⇆
Avena	135–138 ⇆	Polar oats	230 ⇆
Kesko	133–139 ⇆	**Luomurehukaura**	
Kinnusen Mylly	154 ⇆	Agrimarket	179–206 ⇆
Raisioagro	134–149 ⇆	Kinnusen Mylly	175 ⇆
Satarehu	140 ↑	**Ruis**	
Luomurehuvehnä		Agrimarket	160 ⇆
Agrimarket	155–180 ⇆	Avena	158 ⇆
Raisioagro	180 ⇆	Fazer	175 ⇆
Rehuohra		Kinnusen Mylly[3]	173 ⇆
Agrimarket	133–141 ⇆	Myllyn Paras	168 ⇆
Altia	143 ⇆	Raisioagro	164–175 ⇆
A-Rehu	133–143 ⇆	**Luomuruis**	
Avena	123–138 ⇆	Agrimarket	235 ⇆
Kesko	133–140 ⇆	Fazer	265 ⇆
Kinnusen Mylly	148–153 ⇆	**Kevätrypsi ja -rapsi**	
Raisioagro	130–141 ⇆	Avena	337–357 ⇆
Mallasohra		**Luomurypsi**	
Agrimarket	148 ↓	Agrimarket	495–545 ⇆
Avena	145 ⇆	**Härkäpapu**	
Raisioagro	153–155 ⇆	Raisioagro	198 ⇆
Viking Malt (mallas & ents.)	155 ⇆	**Luomuhärkäpapu**	
Luomumallasohra		Agrimarket	255 ⇆
Agrimarket	210 ⇆	Kinnusen Mylly	275 ⇆
Viking Malt	235 ⇆	Raisioagro	260 ⇆
Elintarvikeohra		**Luomurehuherne**	
Viking Malt	145 ⇆	Agrimarket	242–260 ⇆
Entsyymiohra		Kinnusen Mylly	275 ⇆
Agrimarket (Saana)	145 ⇆	**Luomuruokaherne**	
Luomurehuohra		Agrimarket	360 ⇆
Agrimarket	183–210 ⇆	**Luomuspeltti**	
Kinnusen Mylly	189–199 ⇆	Birkkalan tila	600 ⇆
Rehukaura			
Agrimarket (vienti- & myllykaura)	137 ⇆		

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ⇆ laskenut ↓ viikon takaisesta.

[1] Sako vähintään 220, valkuainen 11,5–12,5 %: 150 e, valkuainen 12,6 %–: 166 e.
[2] Sako vähintään 180, valkuainen 12,0 %, hehtolitrapaino 78.
[3] Hehtolitrapaino vähintään 71, sako 75.

Hintatiedot ostajilta

MTK: Oikeudessa rikkeestä selviäisi rikesakolla

Äkkiseltään täydentävien ehtojen vaatimus eläinsuojelulain noudattamisesta ei tunnu suurelta ongelmalta. Lakiahan pitää kaikkien noudattaa.

MTK:n kotieläinasiamies **Jukka Markkanen** myöntää, että näin on.

Se ei ole hänen mukaansa ongelman ydin, vaan mahdollisista puutteista koituvien seurausten kohtuuttomuus.

”Pienestä rikkeestä saa oikeudessa sakkoja. Täydentävien ehtojen tarkastuksessa havaittu vastaavansuuruinen rike voi aiheuttaa tilalle sanktiot, jotka voivat kaikkiin tilan tukiin kohdistuessaan nousta kymmen- tai satakertaiseksi suhteessa oikeuden määräämiin sakkoihin.”

Vertailukohdaksi voi ottaa ylinopeuden. Jokainen autoilija ajaa joskus ylinopeutta, mutta harva jää siitä kiinni.

”Ja kun kiinni jää, lievästä rikkomuksesta voi saada huomautuksen tai rikesakon. Ajokieltoa tulee vasta kolmannesta huomautuksesta”, MTK:n asiantuntijaeläinlääkäri **Leena Suojala** pohtii.

Pahimmillaan indikaattoreissa saattaa olla tulkinnanvaraisuutta. Suojala ottaa esimerkiksi eläinsuojan koneellista ilmanvaihtoa koskevat vaatimukset.

”Mitä tarkoittaa eläinsuojelulaissa tarkoitettu riittävä ilmanvaihto?”

JUHANI REKU

TÄYDENTÄVÄT EHDOT

Laiminlyönti leikkaa lähes kaikkia tukia

Eläinsuojeluvaatimukset ovat olleet osana täydentävien ehtojen valvontaa vuodesta 2007 lähtien.

Täydentävien ehtojen valvonta kohdistuu aina viranomaisten määrittelemiin avainkohtiin eli niin sanottuihin indikaattoreihin. Eläinten hyvinvointia koskevat valvontaindikaattorit voi tarkistaa Eviran nettisivuilla julkaistusta valvontaohjeesta. Ensi vuoden valvontaohjetta ei ole vielä julkaistu.

Aluehallintovirastojen läänineläinlääkärit huolehtivat valvonnasta.

Hyvinvointivalvontaa tehdään vuosittain otannan perusteella sekä tiloilla, joilla on havaittu eläinsuojelulain mukaisissa tarkastuksissa eläinten hyvinvointivaatimusten laiminlyöntejä.

Tarkastaja arvioi aina valvonnan yhteydessä havaitsemiensa laiminlyöntien laajuuden, vakavuuden sekä keston.

Mahdollinen seuraamus määrätään niiden perusteella.

Laiminlyönnin korjaamiseen annetaan määräaika. Määräaikaan vaikuttavat laiminlyönnin merkitys eläinten hyvinvoinnille sekä sen korjaamisen vaatima aika. Määräaika voi vaihdella välittömästi korjattavasta kolmeen kuukauteen.

Lisätietoa:
www.evira.fi > Tietoa Evirasta > Asiakokonaisuudet > Täydentävät ehdot > Valvontaohjeet

Valtran toimitusjohtaja kannustaa kansainvälistymään

Ulkomaalaiset sijoittajat ovat investoineet ilahduttavasti Suomeen ja Pohjoismaihin, mutta sijoitukset ovat menneet kauppaan ja palveluihin. Valmistava teollisuus on jäänyt ilman, sanoo toimitusjohtaja **Jari Rautjärvi** Valtralta.

Rautjärven mukaan Suomi on kilpailukykyinen maa ja pärjää kilpailukykymittauksissa, mutta se ei ole tuonut teollisia sijoituksia tänne. Ruotsi vetää sijoittajia, samoin monet muut Euroopan maat.

Rautjärvi puhui Työtehoseuran järjestämässä Suomalaisen maatalouskoneteollisuuden haasteet -seminaarissa Seinäjoella torstaina.

Kansainvälistyminen on Rautjärven mukaan välttämätöntä. Maatalouskonevalmistajien rivit harvenevat joka puolella maailmaa ja yrityksiä yhdistellään ja ostetaan. ”Eikä meno muutu tulevaisuudessa.”

Kansainvälistymisen tarve korostuu varsinkin nyt, kun kotimainen kysyntä on alamaissa ja kasvua on haettava viennistä.

> Ulkomaalainen omistaja on investoinut Valtraan paljon enemmän kuin suomalaiset sitä ennen.

Valtra siirtyi yhdysvaltalaisten omistamalle mutta saksalaisjohtoiselle Agcolle pian 12 vuotta sitten ja ”on pärjännyt, vaikka kriitikot povasivat pikaista kuolemaa suomalaiselle traktorille”.

”Ulkomaalainen omistaja on investoinut yhtiöön paljon enemmän kuin suomalaiset sitä ennen.”

”Ulkomaalaisomistuksessa pärjää, kun pystyy täyttämään asetetut tavoitteet ja tekemään tulosta. Pitää olla nopea reagoimaan. Jos ongelmia tulee, niihin pitää puuttua heti, ei huomenna tai viikon päästä”, Rautjärvi sanoo.

> Pellon Group on tehnyt ensimmäiset kaupat Kiinaan, jonne viedään ruokintajärjestelmät kolmeen lampolaan.

Saksalais-amerikkalainen johtamistapa on vaatinut opettelua.

”Yrityksiä johdetaan faktoilla, raporttien perusteella. Niitä pidetään Suomessa byrokraattisina mutta muualla ei. Omistaja näkee heti, jos jokin ei mene kuten pitäisi, ja vaatii selitystä. Eikä anna periksi.”

Rautjärvi on huolissaan Vakolan kohtalosta. Sen ympärille on rakennettu älykkäiden koneiden osaamista, mikä pitäisi saada säilymään.

Pellon Groupin toimitusjohtaja **Arto Pohto** oli samoilla linjoilla. Mahdollisuuksia on, mutta myös haasteita. Kasvavat markkinat ovat kaukana, ehkä Venäjää lukuun ottamatta, mutta sekin suunta on nyt pysähdyksissä.

Yhtiö on tehnyt ensimmäiset kaupat Kiinaan, jonne viedään ruokintajärjestelmät kolmeen 10 000 eläimen lampolaan. Kiinan maaseudulla on pulaa työvoimasta.

Ostaja epäili yhtiön osaamista, kun tähän asti laitteita on tehty satojen eläinten karjoihin.

”Kysyin, mikä valmistaja hallitsee pilvenpiirtäjien hissimarkkinoita. Kone on myös suomalainen, vaikka Suomessa ei ole yhtään pilvenpiirtäjää.”

VEIKKO NIITTYMAA

Kaksi miestä kärähti traktoripetoksista

Poliisi on napannut kiinni kaksi kolmekymppistä traktorihuijaria, jotka kaupittelivat olemattomia traktoreita netissä talvella ja keväällä.

Mikkelin seudulla asuva kaksikko onnistui keräämään yli 60 000 euroa ennakkomaksuja, joita ei ole saatu takaisin. Petettyjä ja rahojaan menettäneitä traktoriostajia on ympäri maata.

Esitutkinta valmistui viime viikolla ja poliisi tiedotti asiasta torstaina.

Petoksen juoni on tuttu.

Traktorit olivat myynnissä internetin myyntipalstoilla. Ostajat olivat yhteydessä myynti-ilmoituksissa mainittuihin myyjiin ja maksoivat varaus- ja ennakkomaksut. Tämän jälkeen myyjiin ei enää saanut yhteyttä.

Myyjät käyttivät myynti-ilmoituksissa kuvia traktoreista, mutta todellisuudessa heillä ei ollut yhtään traktoria. Ostajilta tulleet rahat nostettiin välittömästi eikä niitä ole saatu takaisin.

Kokonaisuuteen sisältyy yhteensä kolme epäiltyä törkeää petosta, yksi törkeän petoksen yritys, seitsemän petosta, kaksi törkeää rahanpesurikosta ja kolme rahanpesurikosta.

Pääepäiltyjä ovat vuosina 1983 ja 1989 syntyneet mikkeliläiset miehet, jotka ovat myöntäneet omalta osaltaan tutkittavana olevat rikokset.

Pääepäillyt ovat olleet esitutkinnan aikana vangittuina, mutta vapautettu. Rikoskokonaisuuteen liittyy myös muita rikoksesta epäiltyjä.

Poliisi pääsi epäiltyjen jäljille oman tutkinnan kautta analysoimalla rikosilmoituksia. Esitutkinta on valmistunut ja syyteharkinta suoritetaan Itä-Suomen syyttäjävirastossa.

Poliisi muistuttaa, että ostopäätöstä ei kannata perustaa pelkkään halpaan hintaan ja myynti-ilmoituksessa olevaan kuvaan tuotteesta.

VEIKKO NIITTYMAA